ناڕەزایەتی ڕوولەهەورازی خەڵك، بە فتواکان و هەڕەشەکانی تاڵەبانی و هاوپەیمانەکانی خامۆش ناکرێتەوە

عبدالله مەحمود
abdulla.mahmud@gmail.com

لە لێدوانێکێدا بۆ ڕادیۆ سەوا لە پەیوەند بە پرۆسەی ڕاپرسی بۆ دەستوری هەمیشەیی عێراق، جەلال تاڵەبانی سەرۆك کۆماری عێراق!! ڕایگەیاند، کەوا ئەو عێراقیانەی لەپرۆسەی ڕاپرسیدا بە(بەڵی) دەنگیان داوە لایەنگری دیموکراسیەت وئازادی وماف مرۆڤن، ئەوانەش بە(نا)دەنگیانداوە، لایەنگری لەتیرۆرو ڕێکخراوی ئەلقاعیدەو عەرەبە شۆفینیەکانن.

جەلال تاڵەبانی و سەرجەم بەپرسانی ئەحزاب و لایەنە سیاسیەکانی تری بەشدار لە تەقەلا بۆ داسەپاندی حکومەتێکی قەومی دینی بەسەر خەڵکی عیراقدا، بەو وەڵامەی لەلایەن خەڵکەوە پێیان درایەوە لەپرۆسەی ڕاپرسی بۆ دەستوری هەمیشەیی عێراقدا، هێندە هەراسان بوون، کەهەریەکەیان بەجۆریك ئەم هەراسانی و نیگەرانیەی خۆیان بەیان دەکەن و خەڵکی عێراق بەتاوانبار دەزانن، ئەم ڕاگەیاندنەی تاڵەبانی یەکێکە لەوڕاگەیاندنانە.

خەڵکی عێراق بەشێوەیەکی گشتی بە(نا)وەڵامی ڕاپرسیاندایەوە، بەشداری ئەم گاڵتەجاریەیان نەکرد کە ناوی نرابوو ڕاپرسی بۆ دەستوری هەمیشەیی، بە قەولی حەکیم و سەرانی تری ئیسلامی سیاسی خەڵك ئەرکێکی خوایان ڕەتکردەوە، بەقەولی تاڵەبانیش ئەوانەی بەنا دەنگیانداوە لایەنگری تیرۆرو ڕێکخراوی ئەلقاعیدەن.

تاڵەبانی کە سەرو بنی زمانی باسی ئازادی وماف مرۆڤە، دیموکراسی لای تەنها ئەومانایەی هەیە، ئەوەی لە بەڵی لایدا دژی دیموکراتیە، ئەوەی نا بەدەمیا بێت، تیرۆرستە، ئەوەیشی سەری ڕاوەشاندو پەنجەمۆری سیاسیەت و نەخشەکانیان بکات، دیموکراتخوازو لایەنگری ماف مرۆڤە.

سەیر ئەوەیە، تاڵەبانی لەکاتێکدا ئەم فتوایانە پەخش دەکاتەوە، کەنزیك بە15 ساڵە لەکوردستاندا بەرگری لەیاساکانی بەعس" شۆفینیزمی عەرەبی" دەکات و تائێستا ئەم یاسایانە لەکوردستان کاریان پێدەکریت، نزیك بە 15 ساڵە کوردستانی عێراق کراوەتە مۆڵگەی دەستەوتاقمی ئیسلامی و ئیدارەکەی تاڵەبانی کۆمەکی ماڵیان دەکات، لەحکومەتدا بەشی پێداون، بڵنگۆی مزگەوتەکان و دەزگای چاپخانەکان بۆ ئەم ئیسلامیانە بێ سانسۆرە، هاوکات دەیان بنکەو بارەگای وڵاتانی کۆنەپەرستی ناوچەکە لەکوردستان قوتکراونەتەوە، تیرۆریزمی سیاسی گیانی سەدان ئینسانی سیاسی ئۆپۆزیسیۆنی وڵاتانی ناوچەکەی هەڵوشیوە...تاد، بەجیا لەهەموونەمانە تائێستا تاڵەبانی لەهەوڵی ئەوەدایە لەگەڵ تیرۆرستاندا دانوسان بکات بەقەولی خۆیان بۆ بەشداری پێکردنیان لە پرۆسەی سیاسی عێراقدا، تائێستا لەگەڵ ئەفسەرانی پلەبەرزی ڕژێمی بەعسی ڕوخاودا لەدانوساندایەو بەڵێنی پاراستنییان پێدەدات، تائێستا وەفیق سامەرایی دەست تائەنیشك بەخوێنی خەڵکی کوردستان و عێراق سور مستەشاری ئەمنیەتی، نزارخەزرەجی و دەیان گەورە جەلادی تر لە لایەن تاڵەبانیەوە پشتیوانی کراون، پاریزراون، ڕەوانەی دەرەوەی وڵات کراون، کەچی بەم حاڵەشەوە تاڵەبانی بەخەڵکێك کە شاهیدی هەموو ئەو مێژووەن،

شاهیدی نزیك به 3ساڵ تەجروبەی دوای بەعسن، شاهیدی گەورەترین پەیام وڕاگەیاندنی وێرانکردنی کۆمەڵگای عێراقن، شاهیدی پرۆسەی بەئەفغەنەکردنی کۆمەڵگای عێراقن، شاهیدی سەنەدی بەیەکدادانی تایفی و قەومی و دینین کە لەژێر ناوی دەستوردا، داڕێژراوە، کەچی تاڵەبانی دەڵێت مادام خەڵك دەنگیان بەم سەنەدە نەداو لەراپرسیدا بەشداریان نەکردووە، ئەوا لایەنگری تیرۆرو قاعیدەو دژی ماف مرۆڤ و ئازادین!!

بێگومان تاڵەبانی بەم فتوایەی لەلایەکەوە بڕوابونی بەدیموکراسی بەکردەوەی خۆی نیشانی خەڵکی عێراقی دوای بەعس دەدات، و هاوکات دەیەوێ لەوڕێگایەوە، وا نیشانبدات کەئەوانەی بەشداری دەنگدانی دەستوریان نەکرد، ژمارەیەکی کەم بوون. لەوانەش واوەتر ئەمە پەیامێکە ڕوولەداهاتوو، پەیامێکە ڕوو لەو خەڵکەی کە لە هەڵبژاردنی داهاتودا بۆ پەرلەمانی عێراق دەنگ نادەن و ئەو سیناریۆیانە تەئید ناکەن.

تاڵەبانی لەماوەی ئەم دوومانگەدا ئەمە دووەم فتوایەتی، فتوایەکی تریش لەبەرامبەر بەخەڵکی کەرکوکی "قدسی کورستان "دا، راگەیاند و بەسەراحەت ووتی ئەو خەڵکەی کەرکوك بە جێئەهێڵن و دەگەڕێنەوە بۆ شارەکانی سلێمانی و هەولێر ئەوانەی خائین و دەبێ دەست لە خیانەت هەڵگرن.

دەبێ پرسیار بکەین تاڵەبانی ئەم فتوایانە بۆ ئاوا پەخش دەکاتەوە؟ بۆئاوا خەنجەری لەکالان دەرکێشاوەو هەڕەشە لەخەڵك دەکات؟ بۆ ئەوەی "بەڵی" بە سیاسیەت وکارکردیان نەڵێت بە تیرۆرست و دژی ئازادی و لایەنگرانی ڕێکخراوی ئەلقاعیدە ناوزەدیان دەکات و دەیانخاتە ناو لستی ڕەشەوە؟

رۆشنە تاڵەبانی و بزوتنەوەکەی بۆیەکەمجارە لە مێژووی بزوتنەوەی کوردایەتیدا، بەشیا پێبڕێت لە دەسەڵاتی مەرکەزیدا، بۆیە دەیانەوێ ئەمە بەدەوڵەت و حکومەتی ناوەندی سبەینی بسەلمێنن، و بڵێن ئەگەر ئێمە تاسەر بەشداری پێبکەن لەدەسەڵاتی مەرکەزدا، ئێمەش وەکو باڵێکی ناسیونالستی هەموو ئەوکارانەمان لەدەست دێت کە دەوڵەتو حکومەتی تاك حزبی لەدەستیهاتووە، دەیەوێ نیشانی بدات کە ئەمیش وەکو یەکێك لە ڕابەرانی بزوتنەوەی قەومی کورد، هەمان ئەو ئەرك و واجباتە بەجێ دەهێنێت کە قەومچی و شۆفینیزمی عەرەب دەیکات، دەیەوێ بە باڵەکانی تری بەشدار لەحکومەتو دەوڵەتی تازەی!! عێراقدا بڵێت، ڕاستە زمانی قسەکردنو دینو تایفەمان جیایە، بەڵام بیرتان نەچێت ئێمەش وەکو بزوتنەوەی قەومی کورد، بەوێنەی بزوتنەوەی ناسیونالستی عەرەبی و بەوێنەی رەوتی ئیسلامی سیاسی، خاوەنی هەمان ئەو بەرژەوەندیانەین کە ئێوە هەتانە، بەرژەوەندی بەشداربوون لەدەسەڵات بەمەبەستی بەرگریکردن لە بەرژەوەندیەکانی چینە داراکان، ئەمەش بێگومان بەبێ هەڕەشە لەخەڵکی نەدار، بەبێ هەرەشە لەخەڵکی ناڕازی، بەبێ هەرەشە وسەرکوتی ئازادی سیاسی وڕادەربڕین ممکین نابێت.

ئەمە لەکاتێکدایە، کە تاڵەبانی و بزوتنەوەکەی سەرباری ئەوەی بەشدارن لە دەسەڵاتی مەرکەزی موەقەتی ئێستادا، و لە جێگاوڕێگایەکی مناسبتر لەجاران بەهرەمەندن، بەڵام هاوکات لەسەر کێویێك لەناڕەزایەتی جەماوەریدا وەستاون، وەڵامدانەوەش بەناڕەزایەتی جەماوەری بەتایبەتیش ئەو نارەزایەتیانەی دەسەڵاتی سیاسی دەکەنە نیشانە، دەبێ بەتوندی سەرکوت بکرێت، ئەمەش پێویستی بەبیانوسازکردنە، بیانوی لایەنگری لە تیرۆریزم، ڕێکخراوی ئەلقاعیدە، دژایەتی دیموکراسی وماف مرۆڤ، خیانەت

و......تاد، بیانوی گەورەن و تاوانێکن کە لێخۆشبون هەڵناگرن، بۆیە خەڵکێك کە بەشداری دەنگدانی نەکردووە، دەبێ بەم بیانووەوە عقاب بدرێن، ئەوانەی کەرکوك جێدەهڵن دەبێ باجی ئەم خیانەتە!!یان بدەنەوە.

تاڵەبانی لەپاڵ خیزانی بەرەکەی خۆیدا لەقەومی عەرەبیو ئیسلامی سیاسیو تایفەچێتیدا، دەیانەوێ دەسەڵاتی خۆیان لەڕێگای پاشەکشەپێکردن بەنارەزایەتی و کپکردنەوەی دەنگی "نا"یەکان، دابمەزرێنن، ئاخر ئەمە دەرکێشراوی ئەزمونی رابردوی ڕژێمە سەرکوتکەرەکانە، مەگەر جمهوری ئیسلامی بە سەرکوتی شۆرش و خواستی خەڵك و سەرکوتی دەنگی "نا" دەسەڵاتی ڕەشی خۆی دانەسەپاند؟ مەگەر بەعس و دەیان دەسەڵاتی تری مەرگ خوڵقێن هەر بەم پرۆسەیدا خۆیان نەکردۆتە ملۆزمی سەر دڵی خەڵك؟ تاڵەبانی بەو فتوایانەی دەیەوێ ئەم تەجروبانە دوبارە بکاتەوە.

تاڵەبانی دەزانێت، عێراقی دوای بەعس، عێراقێکی هەڵوەشاوەیە، عێراقێکە هەموو هەوڵێکی بەرەی بۆرژوازی بۆخراوەتە گەر تادەوڵەتو حکومەتی بۆ پێکبهێنرێتەوە،و لەچوار چێوەدایە کە دەیەوێت لە پێکهێنانەوەی دەوڵەتو حکومەتدا، سەهمی پێبڕێت، ئەوڕاستیە دەزانێت کەبەرەی بۆرژوازی لەعێراقدا بەرەیەکی نامنسەجیم و دژ بەیەکە لەپەیوەند بە چۆنیەتی دەسەڵاتداریتی داهاتوی، هاوکات ئەو ڕاستیە دەزانێت کە هیچ کام لە هێزەکانی ئێستای سیاسی عێراق توانای حەزف یەکتریان لە پرۆسەیەکی نزیکدا نیە، بۆیە ڕێگەی توافقاتی کاتیو بەزۆر کۆنترۆڵکراوی دەستی ئەمریکایان لەگەڵ یەکتری قبوڵکردووە، تاڵەبانی لەدڵی وەها هەلومەرجێکدا، فتوا دەبەخشێتەوە، فتوایەك کەلەلایەکەوە ئەمریکا ڕازی بکاتو تاڵەبانی بەدڵسۆزتر لەوانیتر لەبەرامبەر تیرۆردا قبوڵبکاتو لەلایەکی تریشەوە دەنگی"نا"بەدژی داگیرکارییو نائەمنیو هێزەسەرتامۆخ کۆنەپەرستەکانو سیناریۆکانیاندا بەهەڕەشەو ترساندن و تۆقاندن لە ڕێگای بیانو دۆزینەوە کپ بکاتەوە، تا لەوڕێگایەوە هەم دەسەڵاتی ملۆزمی ئێستا بەخەڵك بقەبڵێنیو هەم لەحەزف بوونی هێزو لایەنەکاندا لە پرۆسەی داهاتودا بەش و دەسەڵاتی بزوتنەوەی قەومی کورد بهێڵێتەوە.

بەڵام دەبێ تاڵەبانی ئەوڕاستیە بزانێت، ئەم فتوایانەی نابێ بەهیچ، چونکە نە نەفرەتی ڕولەهەورازی خەڵك وابەئاسانی قابیلی کۆنترۆڵەو نەبزوتنەوەی قەومی کورد توانای ئەو ئیدعایەی هەیە کە ناسیونالیزمی عەرەب و ئیسلامی سیاسی لە عێراق و ناوچەکەدا هەیەتی و نە ئەمریکاش ئامادەیە جێگاو مەوقعیەتی ناسیونالیزمی عەرەب لە ستراتیجیەتی خۆیدا بە جێگاوڕێگای ناسیونالیزمی کورد بگۆڕێتەوە.

2005-11-15